

XIII. évf. 5. szám
2023. május

Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamvk.hu>
<http://epa.oszk.hu/02700/02762>

Kiadja a Kiadja a TMJV József Attila Könyvtár
2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** Mikolasek Zsófia igazgató
Felelős szerkesztő: Mikolasek Zsófia
Rovatvezetők: Fábián Ildikó, dr. Horváth Géza,
Márku Mónika, Mikolasek Zsófia, Suller Ildikó Tünde
Műszaki szerkesztés: Török Csaba
ISSN 2062-5782

Tartalom

Zöld iroda, zöld rendezvény, zöld könyvtárak.....	
– beszámoló egy tatabányai konferenciáról – FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK	3
Mindenki másképp ugyanarról – NÁSZ JÁNOS, JAMK	5
Megyei körkép.....	7
Megismerem, megszeretem, megőrzöm harmadszor is – MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK	7
A Nyitott rezervátum újból a könyvtárban... – IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, JAMK	8
Költészet Napja a tatabányai József Attila Könyvtárban – MÁRKU MÓNICA, JAMK	8
„ Gyere utánam a Könyvtárba!” – TURINÉ KISS ADRIENN, KOMÁROM	9
Mesevilág és realizmus a Népházban – NAGY EDIT, JAMK.....	10
Vadvirágok Együttműködés az Esztergomi Speciális Gyermekektől Központ, Általános Iskola	
és Szakiskolával – HÁMOSNÉ SZŐKE ANNA, ESZTERGOM.....	11
Miért szeretjük a magyar irodalmat? Petőfitől Pilinszkyig... és tovább. – IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, JAMK	12
Zsuffa Tünde bemutatta könyveit Tatán – GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA.....	13
Sárai Lajos kiállítás a JAMK-ban – TARI-SZÉKELY KAROLA, JAMK.....	13
Színház és irodalom az interneten – HATVANI ISTVÁN (JAMK)	13
A csoda bennünk van – NÁSZ JÁNOS, JAMK.....	14
KSZR körkép.....	15
Tavaszi zsongás a kistelepüléseken – FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK.....	15
KITEKINTŐ	16
Könyvtárzöldítés Győrött is – NÁSZ JÁNOS, JAMK	16
Hadtörténeti Emléknep Komáromban – MÁRKU MÓNICA, JAMK	17
A 98 éves asszony, aki az internet értékeiről beszélt – SZILASSI ANDREA, KOMÁROM.....	17
GYEREKSAROK.....	19
„Megláttuk a fát a fán túl”– Luzsi Margó és Komló-Szabó Ágnes „élményalapú” szakmai továbbképzése	
SULLER ILDIKÓ, JAMK	19
Kertész Erzsivel „a Pantherán jártunk” – GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA	19
Pitypang nekünk ugatott – GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA.....	20
Helytörténet, honismeret	21
Egy „csinált” város hétköznapijai – SZABÓ RÓBERT, TÖRTÉNÉS.....	21
EGYESÜLETI ÉLET	23
Vándorgyűlés – 2023 MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK.....	23
Könyvtári sajtófigyelés	25
2023. május.....	25

Zöld iroda, zöld rendezvény, zöld könyvtárak

– beszámoló egy tatabányai konferenciáról

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK

Tatabánya Megyei Jogú Város József Attila Könyvtára adott otthont a II. Országos Zöld-könyvtári Konferenciának, melynek fókuszában a zöld szervezeti kultúra állt.

Köztudott, hogy a József Attila Könyvtár (továbbiakban JAMK) az országban elsőként hirdette meg zöld stratégiáját, alakította ki ökológiai külfüggyjteményét és szolgáltatásait a fenntarthatóság jegyében. A 2010 óta eltelt évtized alatt - legnagyobb örömkre - gombamód szaporodtak el a környezettudatosságot akár szolgáltatásaikban, akár szervezeti működésükben követő könyvtárak. Az első országos zöld-könyvtári konferenciát tavaly a szekszárdi Illyés Gyula Könyvtár szervezte meg, és már ott és akkor körvonalazódott, hogy a zöld gondolat, az ökokönyvtárak szervezett hálózatának kialakítása, a kölcsönös tájékoztatás, a közös programok szervezése olyan célok, melyeket nemcsak kitűzni érdemes, hanem könyvtárunknak az élére is kell állni ezek megvalósításában. E konferencia bizonyítja, hogy a célok véghezvitele megkezdődött.

A tanácskozást nyitotta meg, aki a meghívott vendégek számára bemutatta Tatabánya zöld arculatát, mindazokat a projekteket és erőfeszítéseket, melyeket a város a környezetvédelem és a fenntarthatóság jegyében az elmúlt évtizedekben tett. Szólt arról is, hogy a bányászat befejezése után városunk 10.000 főt foglalkoztató ipari parkkal rendelkező, fejlett ipari várossá vált, de a szüleink által ültetett fák, a sok szép park és a város természeti adottságai miatt meg tudott maradni élhető, kellemes lakókörnyezetnek is.

Szűcsné Posztovics Ilona, Tatabánya Megyei Jogú Város polgármestere (Fotók: Tari-Székely Karola)

Mivel a város legnagyobb levegőszennyezője az M1-es autópálya, és a 65.000 fős lakosságra kb. 32.000 gépjármű jut a városban, a városvezetés kerékpárutak kiépítésével, 1.000 fa ültetésével, a közterületi fakivágás szigorú szabályozásával igyekszik a megyeszékhely zöld stratégiájának megvalósítását támogatni, és a környezetet megóvni. További projektként 50 e-kerékpár üzembe helyezésével és a kerékpárút-hálózat bővítésével is ezt a célt igyekszik megvalósítani városunk. Polgármester asszony arról is beszélt, hogy miképpen kap szerepet ezekben a törekvésekben a József Attila Könyvtár az épületével, a programjaival, a zöld küldetésével.

Mikolasek Zsófia, a JAMK igazgatója köszöntötte a továbbiakban a vendégeket, és - kapcsolódva a polgármesteri köszöntőhöz - elmondta, hogy a megyei jogú városok közül Tatabánya rendelkezik a legnagyobb zöld területtel. Igazgató asszony néhány példával illusztrálta, hogyan építette be a zöld gondolatot könyvtárunk a mindennapi szolgáltatásaiba, a munkavégzésbe, a rendezvények szervezésébe.

Mikolasek Zsófia

Nász János, könyvtárunk ökológiai szakreferense örömének adott hangot, mert egy évvel ezelőtt, a szekszárdi zöldkönyvtári konferencián könyvtártörténeti jelentőségű eseményként elkezdődött a zöld könyvtárak hálózatba tömörülése, közös gondolkodása, összefogása. Büszkék lehetünk arra, hogy a könyvtári hálózat és az elhivatott könyvtárosok az egyetlen olyan kulturális platformot alkotják, amely kész arra, hogy szervezeten mozgósítsa a lakosságot, és élére álljon a zöld gondolat elterjesztésének. A magyarországi könyvtárak kiválóságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az IFLA (a Könyvtári Egyesületek és Szervezetek Nemzetközi Szövetsége) Zöld Könyvtári Díját három egymást követő évben magyar könyvtárak érdemelték ki: 2018-ban első magyar pályázóként a

József Attila Könyvtár; 2019-ben a kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Városi Könyvtár, 2020-ban pedig az Óbudai Platán Könyvtár Ezüsthgyi Könyvtára lett a díj nyertese.

A konferencia első előadója **Gáspár Zita Zsófia**, a Követ Egyesület a Fenntartható Gazdaságért szervezet képviselője volt, aki *Zöld iroda a gyakorlatban* című prezentációjában elsőként magát az általa képviselt szervezetet mutatta be. A Követ Egyesület 1995 óta működik, és számos programjuk között a zöld iroda projektjük 1998-ban vette kezdetét. Az előadó jónéhány kritériumot megemlített, melyek összessége eredményezi a fenntartható, zöld munkahelyi környezetet. Részletesen ismertette, hogyan lehet szabályozni egy irodában az energiafogyasztást, a világítást, a hűtés-fűtést, a víztakarékosságot. Nem elhanyagolható terület az energiatakarékosság, hiszen mindössze 1 °C-kal alacsonyabb fűtőhőmérséklettel 6-8 %-os energiaszűrés csökkentést érhetünk el a környezetünkben. Gáspár Zita Zsófia bemutatta az irodai hulladékgazdálkodás nyolclépéses modelljét, a levegő minőségének megóvása, -javítási lehetőségeit egy munkahelyi környezetben. Ez utóbbi is nagyon fontos a fenntartható iroda tekintetében, mivel felmérések tanúsága szerint egy átlagos európai lakos napjának 90 %-át zárt térben tölti. Az irodai bútorokkal szemben sem csak az ergonomiai megfelelés a fontos, hanem az is, hogy fenntartható, környezetbarát, természetes alapanyagokból készüljenek. Az előadásból megtudtuk, hogy a takarítók megválasztása is körültekintést igényel egy környezetvédelem iránt elkötelezett munkahelytől. Végezetül ötleteket kaptunk arra, miként tehetünk a humán erőforrás, vagyis kollégáink egészségének, jóllétének biztosításáért.

Mátray Noémi, Magyarország első zero waste rendezvényszervező cége, a HighVibes képviseletében tartott előadást *Zöld rendezvény-szervezés* címmel. Miután megismertette hallgatóságát a HighVibes profiljával, ismertette azt a 6 R-modellt, melyen a cég működési filozófiája nyugszik. Eszerint, amikor felkérjük őket egy karbonsemleges rendezvény megszervezésére, első lépésben újragondolják az esemény lebonyolítását, kiszűrik, hogy mely elemeket lehet a rendezvény során a környezetvédelem jegyében elhagyni, vagy csökkenteni (pl. műanyag evőeszközök, prospektusok nyomtatása), átgondolják, hogy a programon használt tárgyaknak vagy a vendéglátásból megmaradt ételeknek milyen további felhasználási lehetőségei vannak. Gondolkoznak a rendezvény lebonyolítása során keletkező hulladék újrahasznosításán, a szerves hulladék felhasználhatóságán – pl. a dekorációs

elemként használt vágott virágok komposztálásán. Az általuk szervezett konferenciák, gálacsorák mind a helyszín, a catering, a berendezés és a dekoráció megválasztásában, mind a résztvevők és a lebonyolítók rendezvényre való utazása szempontjából a lehető legkörnyezetbarátabb megoldásokat követik. Mátray Noémi felhívta arra a figyelmet, hogy bár egyre nagyobb társadalmi igény és nyitottság mutatkozik a fenntartható rendezvények iránt, az ezzel járó kényelmetlenségeket nem minden esetben tolerálják a résztvevők. Például a palackos víz helyett a kancsóból kínált víz, vagy egy-szerre csak kis mennyiségű étel tálalása a vendéglátáskor nem mindenkinek nyeri el a tetszését. Ezért rendkívül fontos, hogy a rendezvény házigazdája kommunikálja a meghívottak felé, hogy milyen fenntarthatósági cél vezérli akkor, amikor zöld programot szervez. További lehetőség - amit a HighVibes is megvalósít -, hogy a rendezvény szervezője, felelőse támogassa anyagilag a WWF élőhelyrekonstrukciós programját, hogy a lebonyolított esemény szén-dioxid-kibocsátását ezzel ellentételezze.

A zöld konferencia harmadik előadója **dr. Dubniczky Zsolt** főkönyvtáros, a Veritas Történetkutató Intézet és Levéltár munkatársa volt, aki a zöld könyvtár fogalmáról, feltételeiről, kritériumairól, a zöld gondolat könyvtártörténeti állomásairól tartott érdekfeszítő előadást. Prezentációjában kifejtette, hogy a környezetvédelemre irányuló nemzetközi figyelem az 1960-as években vette kezdetét, ez volt a „rádöbbenés korszaka”. 1962-ben jelent meg ugyanis Rachel Louise Carson könyve, a *Néma tavasz*, mely felhívta a figyelmet az emberi tevékenység természetromboló hatására. Az 1970-es években elindult a környezetvédelem intézményesülése, a 80'-as évek a nemzetközi együttműködést, az 1990-es-2000-es évek pedig a nemzetközi konferenciákat keltették életre a fenntarthatóság jegyében.

A könyvtárak gyorsan reagáltak a környezetvédelmi törekvésekre. Elsőként az Egyesült Államokban jelentek meg olyan cikkek az 1970-es években, melyek a könyvtárak környezetvédelmet támogató lehetőségeiről szóltak. Az új évezred küszöbén pedig már világszerte elterjedt fogalomként vált pl. a *zöld könyvtáros*, a *könyvtár-zöldítés* vagy a *magkönyvtár* kifejezés. A 2010-es években a hazai könyvtárakban is megjelentek a környezetvédelmi szempontú szolgáltatások, könyvtári működések, és a könyvtáros egyesületek is felkarolták ezeket a törekvéseket. Napjainkban két irányban zajlanak zöldkönyvtári folyamatok: egyrészt országokon belül alakulnak újabb zöld kezdeményezések, másrészt nemzet-

közivé is válik a könyvtárak környezetvédelmi együttműködése.

A zöld könyvtári mozgalom térnyerésében el-
évülhetetlen szerepe volt az IFLA-nak, mely
kezdetben a könyvtáráépületek és berendezések
szekció, később pedig a Környezeti Fenntartha-
tóság és Könyvtárak Speciális Érdekeltségű
Csoportja (ENSULIB) és a Zöld Könyvtári Díj
megalapításával járult hozzá mindehhez. Az
IFLA-konferenciákon körvonalazódott a zöld
könyvtár fogalma és kritériumrendszere is. Míg a
2010-es göteborgi konferencián a zöld épület
volt a téma, addig 2011-ben, San Juanban már a
zöld működésekről és szolgáltatásokról, a 2014-
es lyoni konferencián pedig a zöld közösségépí-
tésről esett szó.

Ami a hazai zöld könyvtárak távlati lehetősé-
geit illeti, dr. Dubniczky Zsolt négy irányt vázolt
fel: egyrészt érdemes lenne ezeknek a könyvtá-
raknak a nemzetközi szintén mind gyakrabban
megnyilvánulniuk, hogy megmutassák a hazai
gyakorlatokat. Második lehetőségként javasolta
az előadó egy zöld könyvtári manifesztum meg-
alkotását. Harmadik célként egy színvonalas
kiadvány megjelentetését szorgalmazta, mely a
friss, hazai zöldkönyvtári modellekről, projek-
tekről adna tájékoztatást. Végezetül a zöld
könyvtárak közös e-platformjának kialakítását
indítványozta a konferencián megjelent szakem-
bereknek.

A tatabányai konferencia negyedik előadója-
ként **Kutasi Zsuzsanna**, az ELTE BTK Angol-
Amerikai és Germanisztikai Szakkönyvtár veze-
tője tartotta meg *Értékmérés zöld szemszögből.
Környezettudatossági felmérés az ELTE Egyete-
mi Könyvtári hálózatában 2018-ban* című elő-

adását. Az előadó leszögezte: bár öt évvel ezelőt-
ti felmérésről számol be a hallgatóságnak, mégis
tanulságosak lehetnek a kapott eredmények ma
is, mivel információval szolgálhatnak hasonló
felmérések elkészítéséhez. A vizsgálatot meg-
előzően a korábbi előadóval, dr. Dubniczky
Zsolttal közösen anyagot gyűjtöttek a zöld
könyvtári kritériumokról, majd ajánlást fogal-
maztak meg arról, hogyan lehet zöld könyvtára-
kat működtetni. Ezek után szeretnék volna fel-
mérni, hogy az ELTE könyvtárai rendelkeznek-e
zöld értékekkel. Vizsgálódásaik a könyvtáráépü-
letek, a működés és a szolgáltatás és a zöld könyv-
tári menedzsment témaköreiben zajlottak. Elő-
ször egy 94 kérdésből álló kérdőívet töltettek ki a
kollégáikkal, mellyel a könyvtárosok által elér-
hető zöld-információk, a munkatársak által befo-
lyásolható működési feltételek, és az ELTE
könyvtári hálózatának minden tagjára vonatkozó,
azonos tartalommal rendelkező ismeretek feltér-
képezése volt a cél. Ezt követően személyes lá-
togatást tettek a kutatók a könyvtárakban, ahol
beszélgetésre és fotózásra is lehetőség nyílt. A
vizsgálat egyik eredménye annak kimutatása
volt, hogy a könyvtári szolgáltatások területén
tudnak a legtöbbet tenni a kollégák a zöld könyv-
tári kritériumok megvalósulásáért. A legkevésbé
- természetesen - az épületek állagát, energiafel-
használását, a környezeti adottságokat tudták
befolyásolni, de az előadáson bemutatott fotók
alapján elmondható, hogy még ezen a területen is
lehetett számítani a könyvtárosok leleményessé-
gére. A másik, fontos tanulsága az volt a felmé-
résnek, hogy az auditálás nagyon sokat árnyalta a
kérdőíves felmérés eredményeit, hiszen a legjob-
ban láttatta a könyvtárosok munkakörülményeit
és zöld törekvéseit.

Összességében nem az volt a vizsgálat célja,
hogy az ELTE könyvtárait valamiféle „zöld
rangsorba” állítsa, hanem egy összkép felrajzoló-
sa a fenntartható könyvtár kritériumainak meg-
valósíthatóságáról. A végső konklúzió az volt,
hogy van zöld potenciál a könyvtárakban, de
még sok tennivaló is akad ezen a téren.

Az előadások után szakmai kerekasztal-
beszélgetésen cserélhettek gondolatokat egymás-
sal a konferencia résztvevői.

Mindenki másképp ugyanarról*

NÁSZ JÁNOS, JAMK

A konferencia második részében a tavalyi,
2022-es szekszárdi workshop és előadások
könyvtárainak képviselői kaptak felkérést a mos-
tani részvételre. Az elmúlt évi találkozó méltán

íródik majd be a magyar könyvtártörténetbe,
hiszen az ott elhangzottak és tapasztalok meg-
osztásai méltán irányadók, iránymutatók a szak-
mánk megújulásában, megújításában. Immár

kijelenthetjük azt, hogy nem egy trend, kitaláció az, hogy a környezettudatosítás könyvtári talajára léptünk, hiszen a saját bőrünkön tapasztaljuk a környezetünk romlásának állapotát, a klímaváltozást és a nélkülözésből fakadó migrációs áradatot, és alapvető kérdés lett a magunk szakmájában, hogy saját lehetőségeinkkel hogyan tudjuk enyhíteni, kezelni ezeket. Másrészt nem csak sokrétű tevékenységeinkkel, hanem a szervezeti kultúránk alapján saját munkakörülményeink zöldítésével hogyan tudjunk példái lenni az országosan kialakuló zöldkönyvtári mozgalomnak.

Tíz kérdés alapján jártuk körül a kerekasztal résztvevőivel és a hallgatósággal a konferencia témájának sajátos intézményi megközelítését és helyzetüket. A legfontosabbnak tartottakról annyi elmondható, hogy a könyvtári stratégiákba nem külön, hanem bele kellene szőni a fenntarthatóság témakörét. Habár jó volt hallani, hogy könyvtárunk a tatabányai József Attila Könyvtár egyike az élenjáróknak, hiszen 2012 óta kezdték el a könyvtárzöldítést, de ehhez nem voltak hazai minták és a nemzetköziek sem nagyon interpretálhatók az eltérő fejlődési tények miatt. Nagyon fontos az, hogy a helyi adottságokhoz, ellátó körzethez igazodjunk. Az elhangzott vélemények szerint a saját szervezetekbe a zöld munkacsoportok megszervezésével, megalakításával illeszkednek be leggyakrabban a részfeladatok, de még nem hatják át teljesen az egész intézményi struktúrákat. Már a zöldkönyvtár definíciója sem teljesen egyértelmű, hiszen van, aki saját gyűjteményéhez, rendezvényeihez, alapvető szolgáltatásaihoz, van, aki a környezetzöldítésére, van aki a lakóhely szerinti közösségi térként való nyitottságra teszi a hangsúlyt. Alkotóközösségek bevonásával, magkölcsonzással, egyetemi hallgatókon keresztül érzékenyítéssel, változó olvasói igényekhez való igazodással, civilszerveze-

tekkel és/vagy fenntartóval való szorosabb együttműködésen keresztüli szemléletváltás folyamataiban, egymástól eltérően látják meg többben is az erősségeiket. Elmondhatjuk azt, hogy a hazai könyvtárhálózatban az utóbbi pár évben jelentős elmozdulás történt a zöldkönyvtárrá válás felé. Összegezve a konferencia iránti jelentős érdeklődést és a visszajelzéseket a hozzászólásokat és az előadások anyagait kimondhatjuk azt, hogy a zöldkönyvtárákká válás és hálózatba alakulása szükséges lépés a jövőt tekintve. Sokfajta véleményt és ötletet hallgatva mindenki másképp ugyanarról gazdagítja az alakuló zöldkönyvtári összképet. Mindenestre büszkék lehetünk arra, hogy 2018-2020 között három hazai könyvtárunk is nemzetközi zöldkönyvtári elismerésben részesült. (Tatabánya, Kiskunfélegyháza, Óbuda).

***A kerekasztal résztvevői**

- Liebhauser János könyvtárigazgató, Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár, Szekszárd
- Nász János főmunkatárs, ökológiai tájékoztató József Attila Könyvtár, Tatabánya
- Szépvölgyi Katalin, az Óbudai Platán Könyvtár könyvtárvezető
- Tóth Gabriella tájékoztató könyvtáros, Gödöllő Városi Könyvtár és Információs Központ
- Boldizsár Dóra könyvtáros a Zöld Könyvtár munkacsoport vezetője és Katona Tibor a Tájékoztatási Osztály osztályvezetője, Katona József Megyei és Városi Könyvtár, Kecskemét
- Regele Tímea, a Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont

(A könyvtárak környezetkultúrája – a környezetkultúra könyvtárai. II. Zöldkönyvtári Konferencia 2023. április 19. József Attila Könyvtár, Tatabánya)

A II. Zöldkönyvtári Konferencia előadásainak felvételei itt találhatók:

<https://www.facebook.com/kemjamk/videos/6436572663039877>

<https://www.facebook.com/kemjamk/videos/1162099261130714>

Megismerem, megszeretem, megőrzöm harmadszor is

MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK

Fotók: Forgách József

Popovics György, a vármegyei közgyűlés elnöke nyitotta meg a József Attila Könyvtárban a „Megismerem, megszeretem, megőrzöm” című értéktári vetélkedő vármegyei döntőjét. A vármegyei önkormányzat által létrehívott versenyen délelőtt 3 általános iskola versengett: az oroszlányi Hunyadi Mátyás Általános Iskola, a Sárísáp és Környéke Körzeti Általános Iskola Cser Simon Tagiskolája Annavölgyről, és a bakonyszombathelyi Benedek Elek Általános Iskola csapata.

Czunyiné dr. Bertalan Judit országgyűlési képviselő a délelőtti zsűri elnökeként és a vetélkedő védnökeként is köszöntötte a résztvevőket. A zsűri tagja volt Romanek Etelka, vármegyei közgyűlés alelnöke. A programon jelen volt többek között Borsó Tibor a vármegyei közgyűlés alelnöke is.

Délután a középiskolák csapatai versenyeztek: az Esztergomi Dobó Katalin Gimnázium, a

Tatai Református Gimnázium és a TSZC KERI diákjait. A zsűri elnöki tisztét Bencsik János országgyűlési képviselő töltötte be a délutáni folyamán.

A feladatokat a könyvtár dolgozói állították össze: Könyvtári katalógus használat, hol járunk?, igaz vagy hamis, tárgyfelismerés kronológia, zenefelismerés, keresztrejtvény, kvíz és activity állította a diákokat próba elé.

Míg az egyik korosztály versenyzett az éppen „pihenő” csapatok kincsvadászatra indultak Tatabánya Újváros köztéri szobrai között.

Az eredményhirdetés után a Bede Sári - Krullik Zoltán duó szórakoztatta a fáradt résztvevőket.

Eredmények:

Az általános iskolák csapatai közül az Oroszlányi Hunyadi Mátyás Iskola diákjai, az „Arany-mosók” szerezték meg az első helyezést. Második Bakonyszombathely, harmadik Annavölgy csapata lett.

A középiskolák versenyében a Tatai Református Gimnázium „Örök Értékörei” lettek az elsők. A második helyet a TSZC KERI csapata, „A Tollas Kígyó Lányai” szerezték meg, akik különdíjat is kaptak. Harmadik helyezést pedig az esztergomi Dobó Katalin Gimnázium „Örökségvadászok” csapata szerezte meg.

A Nyitott rezervátum újból a könyvtárban...

hiszen Nyitottak vagyunk mi magunk is

IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, JAMK

2023. április 25-én – szokás szerint – a könyvtár adott helyet az Új Forrás ez évi április számának bemutatójára.

Jász Attila (Csendes Toll) erre az alkalomra Ambrus Lajost hívta vendégül.

Mielőtt a jóízű beszélgetés elkezdődött volna, szó esett a folyóiratról is. Attila az április számából kiemelte Ludmán Katalin tanulmányát a Hajnóczy-hagyaték digitális feldolgozásáról. Mi és hogyan is történt a Hajnóczy-hagyatékkal. A hányatott sorsú író hagyatéka és öröksége feldolgozása a mai napig nehézségekbe ütközik, mivel elég szétszórt, töredékek kerülnek elő a legkülönbözőbb helyekről. A hagyaték ugyanolyan hányatott sorsú, mint szerzője. Sem halálának helyszíne, sem időpontja nem egyértelmű.

A folyóiratból a másik figyelemre méltó írást Jász Attila jegyzi, aki Sulyok Gabi útirajzsorozatáról elmélkedik. Az apropóját pedig az adja, hogy ezt a számot Sulyok Gabi rajzai teszik teljesebbé.

De térjünk rá meghívott vendégünk, Ambrus Lajossal való beszélgetésre és főbb témáira.

Mint általában, ha egy helyben kevésbé ismert író, költő jön, akkor az első kérdés és beszélgetési téma, hogy honnan indult élete és pályafutása.

Ambrus Lajos Gyuláról indult, dél-alföldi paraszti közegből. Egy olyan időszakban, amikor Gyula elvesztette megyei hatáskörét és ebből adódóan fakadó átalakulás, „lecsúszás” jellemezte a város. Adódott, hogy tanulmányait a Szegedi Tudományegyetemen folytatta, ahol Ilia Mihállyal került közelebbi kapcsolatba. Ezen a ponton részletesen mesélt Ambrus Lajos az egyetemen történő szervezésekről, besúgásokról.

Egyetemi tanulmányait követően feleség révén Szombathelyre került, ahol elsősorban az Vas megyei folyóirathoz, az Életünkhöz került. Itt kapott először kézhez Hamvas Béla kéziratokat, melyek később életét és kutatási területét is meghatározta. (Erről a program végén beszélt részletesebben.)

Ambrus Lajos azonban soha nem tagadta meg azt a múltat, amikor még gyerekként a szüleivel a földet művelték, szőlőt, gyümölcsöt termesztettek. Bár életében voltak időszakok, amikor se szőlőbirtokot, se gyümölcsfákat nem akart látni sem. Ennek ellenére irodalmi munkásságának egy része az almáskertekről, a szőlőről, a borokról szól.

A találkozó végén pár gondolat erejéig ismét szóba került Hamvas Béla és munkásságának azon része, mellyel Ambrus Lajos is foglalkozott.

A jó hangulatú és sok témát érintő kedélyes beszélgetést még a hivatalos program zárását követően is folytatták a résztvevők és vendégünk

Költészet Napja a tatabányai József Attila Könyvtárban

MÁRKU MÓNIKA, JAMK

Ahogy az idén is, minden év április 11-e különleges nap könyvtárunk életében. Ezen a napon ugyanis nemcsak az 1964 óta hivatalos Magyar Költészet Napját ünnepeljük, hanem névadónk, József Attila születésnapját is, melyet 1955. április 11-e óta visel intézményünk. Ebben az évben a hagyományos megemlékezést egy kicsit újragondoltuk, máshogy próbáltuk megközelíteni. Ennek eredményeképpen egész napos programokkal vártuk a könyvtárba látogatókat.

A gyermekkönyvtárban rímfaragó kolléganőink nyitva tartási időben verset ajándékoztak a költészetre vágyó gyermekek és szüleik részére. Lehetőség nyílt saját vers alkotására, illetve a bátor versmondók apró ajándékban részesültek.

14 órától a KPVDSZ irodalmi-zenés műsorának adott otthont könyvtárunk rendezvényterme. Az érdeklődő közönséget Somogyi Nóra, a KPVDSZ Művelődési Ház vezetője köszöntötte, majd Mikolasek Zsófia, a tatabányai József Attila Könyvtár igazgatója tartott vetített képes előadást József Attila és Petőfi Sándor szerelmi költészetéről, ismert és kevésbé ismert szerelmi életéről.

Az izgalmas előadást követően Somogyi Nóra, a program moderátora néhány szóban ismertette a Magyar Költészet Napjának eredetét, hagyományát. Ezután a KPVDSZ Nyugdíjas Irodalmi Műhely tagjai először Petőfi, majd József Attila verseket adtak elő. A rendezvényt Szirmai Bence megzenésített verses előadása tette még színesebbé.

„ Gyere utánam a Könyvtárba!”

TURINÉ KISS ADRIENN, KOMÁROM

„ A rossz könyvtárak gyűjteményt építenek,
a jó könyvtárak szolgáltatást,
a nagyszerű könyvtárak közösségeket építenek. ”
R. David Lankes

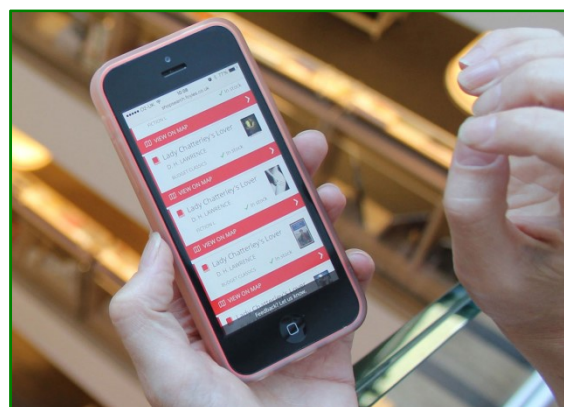
Nem hiába nyúltam ehhez az idézethez gondolatnyitónak a cikkemben, hiszen ebben a hónapban is rengeteg rendezvénnyel kedveztünk az érdeklődők számára.

Szilassi Andrea kolléganőnk április 6-án várta a NET Nagy Klub soron következő találkozójaival a szépkorú tanulókat, akik a képszerkesztés fortélyait sajátíthatták el okostelefon, illetve számítógép segítségével. Népszerűek ezek az előadássorozatok, már beépültek a könyvtári rendezvénynaplárunkba, szép számmal vesznek részt rajta az olvasóink, és nemcsak a könyvtári tagjaink. Jó hangulatban és örömmel szomjaznak

A délután, koraeste programja egy könyvbe-mutatóval folytatódott. A Dorogon élő szerző, Cselenyák Imre József Attiláról szóló életregényének első kötetét mutattuk be, melynek címe Tiszta szívvel. A szerzővel Márku Mónika beszélgetett. Az író-olvasó találkozó a Helyi érték rendezvénysorozat részeként valósult meg. Az esemény Márku Mónika Gáspár Ferenc: Az ünneplő ruhánkról – Cselenyák Imre Tiszta szívvel című könyvéről írt méltatásának felolvasásával kezdődött. A beszélgetést Müller Mátyás, a József Attila Nemzeti Vers-, Énekelt Vers- és Prózamondó Verseny 2023-as különdíjasának két kevésbé ismert József Attila verse tette még érdekesebbé. A rendezvény különlegessége pedig a Stop Cukrászda által, a résztvevők számára készített kugler sütemény volt, melyet ingyen kóstolhattak meg a programon részt vevők.

az idősek is az új kihívásokra az Internet világában.

Szolgáltatásainkat bővítettük egy újabb Könyv-megálló átadásával Szönyben a Petőfi Sándor Művelődési Házban. Április 11-től adunk lehetőséget ezen a helyszínen, hogy a rendezvények alatt a betérők kincseket, érdekes olvasmányokat találjanak a kihelyezett könyvespolcon, amivel otthoni könyvgyűjteményük kínálatát tudják gyarapítani.

A Könyvtárosok Világnapján mi ajándékoztuk meg olvasóinkat ingyenes beiratkozással és könyvtári tagságuk hosszabbításával. Sokan éltek ezzel a lehetőséggel, szép számmal gyarapodott ezáltal olvasói közösségünk, és régebbi olvasóink is csatlakoztak a kezdeményezésünkhöz.

Könyvtárba járni jó, egyre többen veszik igénybe szolgáltatásainkat, hiszen sajnos a könyvek ára is nagy mértékben növekszik, valamint a mai Internet által átszőtt világunkban különösen nagy figyelmet és értéket képeznek a könyvek, soha nem lehet leírni őket.

Ördögh Ottó

Április 20-án Ördögh Ottó, szőnyi szerző volt a könyvtárunk vendége, aki legújabb életrajzi kötetéről, a Szőnyi fűga című könyvéről mesélt nekünk.

Szőny történelme mellett az író gyermekkorába kaptunk bepillantást, valamint a szőnyi emberek élete is fontos szerepet kapott a regényben. A kötet az élet nagy kérdéseit boncolgatja, Ottóval együtt egy időutazáson vehettünk részt.

Mesevilág és realizmus a Népházban

NAGY EDIT, JAMK

A József Attila Könyvtár Népház úti Fiókkönyvtárában 2023. április 6-án Kovács Krisztina és Enzsöl Katalin művésztanárok bemutatkozásával folytatódott a kiállítás sorozat.

A nevetés és a derű mellett érzelmes pillanatok is átélhettünk, sokaknak könny szökött a szemébe, mikor szülei elvesztéséről írt.

Sok barátja és régi ismerőse töltötte be a Folyóiratos részlegünket, öröm volt, hogy ezen a délutánon egy igazán sikeres és népszerű rendezvénnyel tudtunk kedveskedni az érdeklődőknek.

S ahogy haladunk előre az időben, 3 év után Komáromban ismét sor került a Komáromi Napok rendezvénysorozatára, amelybe könyvtárunk is aktívan bekapcsolódott programjaival.

Nagyon büszkék vagyunk, hogy egyenrangú partnerként a rendező intézmények közé kerülünk, előadásainkat, kiállításainkat a közös komáromi plakáton is feltüntették.

Az Endresz csoporttal közös előadássorozatunkra április 26-án Pokorny Gábor muzeológust láttuk vendégül. Gábor ismeretterjesztő előadásában a komáromi hadifoglyokról beszélt, akik az I. világháborúban estek fogságba.

Asbóth Zsolt

Április 28-án egy vidámabb előadással vártuk az érdeklődőket könyvtárunkba, Asbóth Zsolt előadására.

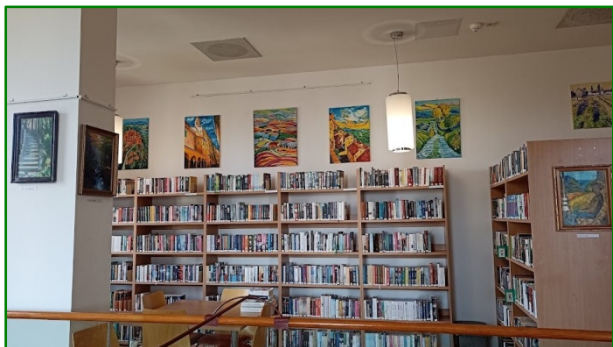
Helytörténeti kiállítással csatlakoztunk még a Komáromi Napokhoz, melyet a saját gyűjteményünkéből állítottunk össze, s ezen kiállítást május 19-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

Izgalmas és mozgalmas hónap állt mögöttünk, s reméljük, hogy a folytatás is hasonló lesz könyvtárunk életében!

Enzsöl Kata 27 db, Kovács Kriszta 20 db festménnyel mutatkozott be.

Kata színes, meseillusztráció-szerű akriljai és Kriszta higgadt, realista, néha már-már szomorúságos festményei, illetve pasztellképei között erős

kontrasztot érezhettünk, de mindkét alkotó munkái szívet melengetően kedvesek.

Kata családjával Budakeszin él és Budapesten tanít vizuális nevelést és művészettörténetet. Azon túl, hogy a Budenz József Általános Iskola és Gimnázium tanára, gyerekeknek szóló angol könyveket, munkafüzeteket, mesekönyveket illusztrál. Kedvenc technikái az akril és az akvarel. Visszatérő témái a mediterrán táj, a szűk utcák és a fák. Elmondása szerint alkotásai az igazi és az álombeli utazás emlékeit idézik.

Vadvirágok

Együttműködés az Esztergomi Speciális Gyermekotthoni Központ, Általános Iskola és Szakiskolával

HAMOSNÉ SZÓKE ANNA, ESZTERGOM

Az Esztergomi Speciális Gyermekotthoni Központ, Általános Iskola és Szakiskolával tavaly ismét szorosabbra fűztük az együttműködést. Az esztergomi leánynevelő intézet egy olyan speciális, zárt gyermekotthon, ahol súlyos beilleszkedési és magatartási zavarokkal küzdő lányokat helyeznek el, összesen egyszerre 64-et. A 10 és 18 év közötti fiatalok a gyámhivatal javaslatára kerülnek ide, szakértői vizsgálat után. Az otthonvezető elmondása alapján a befogadás-kor sokan elhanyagolt és alultáplált állapotban vannak. A lányok átlagosan két évet töltenek el itt, az intézmény teljesen zárt, a lakók eleinte egyáltalán nem mehetnek ki, később csak felnőtt kísérettel, és fokozatosan jutnak el az önálló kiemenőig.

Könyvtárunk előre egyeztetett időpontban könyvajánlókkal, helyben tartott könyvtári órákkal készül az otthon lakóinak. Tartottunk prevenciós foglalkozásokat és ismeretterjesztő foglalkozásokat. Célunk az irodalom népszerűsítésén túl a gyermekek támogatása, visszavezetése a problémamentes mindennapokba.

Részt vettünk „Ki mit tud” vetélkedőjükön, és a Vadvirág fesztiválon. Az Esztergomi Gyer-

Krisztina Budapesten él. 40 évig rajztanárként dolgozott, jelenleg nyugdíjas.

Több tanítványa vált híressé, többek közt Koltay Anna, Szörényi Örs, Esztergályos Máté.

Amikor csak teheti ő maga is fest, kedvenc témája a természet de vásznain családtagjai is gyakran megjelennek. Szívesen másolja a számára kedves festők műalkotásait. Realista festőnek tartja magát, de nem törekszik a fotószerű ábrázolásra. Szereti az egyszerű, hétköznapi témákat, a kihívásokat.

Közös kiállításuk megnyitóján Kata férje és a család barátai szerepeltek. Méltató szavakat hallhattunk Vlasits Almától, valamint fellépett a Ráczalmás Zenekar. A hivatalos rész után baráti beszélgetéssel zárult az ünnep.

A 47 db festmény május 12-ig díszítette a könyvtár falait. Az olvasók nem titkolt lelkesedéssel fogadták a látványt.

mekotthon és a Vadvirágok Alapítvány minden év áprilisában, a tánc világnapja alkalmából rendezi meg az immár hagyományos VADVIRÁG FESZTIVÁLT.

A rendezvényen fellépési és versenyzési lehetőséget kaptak a gyermekvédelmi intézményekben élő 10-18 éves korú tehetséges fiatalok, csoportok a következő kategóriákban: tánc, ének, egyéb. A produkciókat szakmai zsűri értékelt, melynek könyvtárvezetőnk, Schmöltz Margit is tagja volt. A szívet megindító produkciók a gyermekek tehetségét és a felkészítő tanárok magas szakmai színvonalát is tükrözték. Az egész napos rendezvény sikeréhez hozzájárult, hogy valamennyi résztvevő ajándékkal térhetett haza, többek között a könyvtár által felajánlott kötetekkel.

Áprilisban az esztergomi leánynevelő művészeti nevelőnek munkáiból nyílt kiállítás könyvtárunkban. Cserni Péterné Korka Zsuzsanna és Kapa Melinda elgondolkodtató rézkarait láthatták a tárlóinkban. Májusban pedig „Rajzolni is engedd!” címmel az otthonban lakók képzőművészeti alkotásait láthatják olvasótermünkben, melyre sok szeretettel várjuk az érdeklődőket.

Miért szeretjük a magyar irodalmat?

Petőfitől Pilinszkyig... és tovább.

IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, JAMK

Ezzel a címmel indult útjára a Petőfi 200 jegyében az a programsorozat, melyen Turczi István József Attila-díjas és Babérkoszorús költő, író, valamint Földes László (Hobo) Kossuth-díjas előadóművész beszélgettek a József Attila Könyvtárban.

A Költészet Napja alkalmából szerveztük első sorban ezt a programot. De ezen a napon Márai Sándorra is emlékezhettünk. Sőt! Ebben az évben több jeles írónak van kerek évfordulója. Petőfi 200, Madách szintén 200 éves évfordulója, de Csokonainak is 250 éves évfordulója van.

Ezek felelevenítésével kezdte a programot Turczi István. A másik fontos gondolat, melyre az egész délutáni, esti programot is fel lehetett fűzni, hogy a magyar irodalom nem más, mint a kézfogások története. Valójában és képletesen is.

Az első ilyen „kézfogás”, mely irodalomtörténeti szempontból is érdekes, amikor Jókai Mór édesanyja megbetegedett, amikor fia már éppen elindult otthonról. Utána üzentek, hogy jöjjön vissza. Amikor visszatért, egy apró, idős néni várta, hogy beszámoljon édesanyja állapotáról, hiszen ő ápolta ez idáig. Ez az idős, hajlott hátú néni nem más volt, mint Vajda Julianna, Lilla, Csokonai egykori szerelme. Azaz megtörtént egy képletes kézfogás Csokonai és Jókai között.

Adódott a következő gondolat Csokonaival kapcsolatban. Hiszen ebben az évben emlékezünk meg születésének 250. évfordulójáról. Ha nem is a legnagyobb költőnk, de a versforma művésze volt. Akárcsak később Arany János, vagy az újabb korban Weöres Sándor. (Terveink szerint az ősszel Csokonairól egy külön est keretében is megemlékeznénk. – Gy. L.)

Az irodalomtörténetet egy kis „szünettel oldva”, Hobo József Attila és Ady verseket olvasott fel.

Egy kis mellékszálon szóba került a mai oktatásban a magyar irodalom kérdése is. Oktatás és irodalom... Ma az irodalom történetének oktatása van napirenden, nem az írók, költők műveinek minél jobb megismerése.

De kanyarodjunk vissza az est egyik fő témájához... József Attila megítélése már életében és halálát követően sem volt egyértelmű a kortársak gondolataiban sem. Pl. Féja Géza vagy Németh

László egyáltalán nem értékelték a hányatott sorsú költő verseit, írásait.

Ezen a ponton ismét Hoboé lett a fő szerep. Tudjuk, hogy ő József Attila verseket dolgozott fel, önálló estjei is nagy sikernek örvendeznek, hiszen több mint ezer előadása volt már. Természetesen József Attila verseket is olvasott.

Hogy a mély és komor hangulatot vendégeink egy kicsit oldják, egy játékra került sor. Amolyan „így írtok ti” stílusban. Hobo olvasta fel egyenként Csokonai, Arany és Ady verseit, melyre Turczi „válaszolt” egy modern átirattal – időnként nagy derűtséget okozva a közönség soraiban.

Az est előrehaladtával azért elérkeztünk „napjaink” irodalmához is.

Faludy György, Pilinszky Jánosról, költészetükről esett szó. Faludy György élete és munkássága több vidám sztorira is alkalmat adott.

Pilinszky Jánossal kapcsolatban Turczi István elmesélte, hogy Hollandiában van egy utca, ahol híres írók, költők arcképe látható a házak falán. Vele szemben pedig egy-egy vers az adott költőtől. Ebben az utcában látható Pilinszky is és vele szemben az egyik verse.

Sajnos az est címében szereplő „... és tovább” kifejezés folytatására már nem kerülhetett sor. Hobo az est lezárásaként Pilinszky verseket olvasott fel.

Az irodalomtörténeti áttekintés és az előadott, felolvasott versek, vendégeink közvetlensége jó hangulatot teremtett a nagyszámú közönség számára.

Talán arra is választ kaphattunk, hogy „miért szeretjük a magyar irodalmat”. Mert hogy szeretjük, az nem kérdés.

Zsuffa Tünde bemutatta könyveit Tatán

GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA

Rohanó világunkban kicsit megálltunk 2023. április 12-én este a Könyves Szerdán. A bő másfél óra gyorsan elrepült, és mi, a hallgatóság szeretnénk volna, ha még sokáig tart. Zsuffa Tünde író volt a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár vendége, akinek ittuk minden szavát, rezdülését, hiszen valamennyi mondatának súlya volt.

Eddig hét kötete jelent meg, főként történelmi témájúak, és valamennyi könyve kapcsolódik az ő életéhez, hitéhez. Saját életútjára fűzte fel a mondanivalóját, tapasztalatait, megpróbáltatásokkal teli fiatalkora és küzdelmes felnőtt időszak megerősítették lélekben, és abban, hogy íróként mindent közölhet, az igazságot is. Mesélt a Paprika rummal című regényéről, amely édesapjához fűzi, a nehéz természetű Ingeborgról, a Hírek rabjai című kötetében Alexandráról, aki hírszerzőként dolgozik Ausztriában.

Életének meghatározó időszakában készült az Angyal a földi pokolban és annak folytatása A híd közepén, amelyből Antónia életét ismerjük meg.

Majd megérkeztünk ahhoz az időszakhoz, amikor a Szent Erzsébetről szóló írás született, amelyből tavaly musical készült. Az olvasók és a darab nézői megerősítették abban, hogy legyen folytatás, így 2022. novemberben már IV. Béla életét bemutató kötetet tarthattuk a kezünkben. Jelenleg pedig a Szent Margitról szóló regényén dolgozik, amely a trilogia harmadik darabja lesz. A jelenlévők a találkozó végén örömmel dedikálták frissen vásárolt könyveiket, és váltottak néhány szót az írónővel.

Sárai Lajos kiállítás a JAMK-ban

TARI-SZÉKELY KAROLA, JAMK

2023.04.12-én rendeztük meg Sárai Lajos, komáromi születésű művész kiállítását a József Attila Könyvtárban. Alkotásai a digitális művé-

szethez tartoznak, fekete alapra dolgozza ki munkáit, akár egy szeizmográf jeleit vélhetjük felfedezni, mely a földmozgás erősségét méri, azonban esetünkben egy saját fejlesztésű feszültségmérő adja a ritmust. Egy-egy kép tájainak hangjait veti papírra Lajos, a fordító eszköz saját benyomásai, érzelmei. Hallgatója volt a hágai Királyi Akadémiának, dolgozott többek között az etyeki Korda Stúdióknak díszletszobrászként, valamint digitális művészeti tevékenysége is jelentős. Jelenleg az intelligens robottechnika világában alkot.

Színház és irodalom az interneten

HATVANI ISTVÁN (JAMK)

Március végétől április végéig péntek esténként újra a filmeké volt a főszerep könyvtárunkban. Négy különleges filmet tűztünk műsorra: a Madách Színház partnerprogramjának keretében az *Írók – Sorsok – Szerelmek* sorozat négy filmjét láthatták érdeklődő olvasóink. A sorozat három filmje bepillantást engedett Ady Endre, Karinthy Frigyes és Móricz Zsigmond szerelmi életébe, a negyedik történet Szép Ernő életének

egyik legnehezebb korszakába, a holocaust idejébe kalauzolta vissza a nézőket. A sorozat a XX. század legismertebb magyar íróinak életét és szerelmi történeteit dolgozza fel, melyek forgatókönyvei korabeli levél- és naplórészleteken, illetve hiteles dokumentumokon alapulnak.

A filmekhez térítésmentesen jutottunk hozzá a Madách Színház könyvtári partnerprogramja keretében, melynek segítségével a kulturális és

művészeti élet jeles napjaihoz kapcsolódva, ingyen álltak rendelkezésünkre a színház által készített film-szín-játékok. A színházi világnap, a magyar kultúra napja, a holocaust emléknapja és a magyar film napja alkalmából vetítettük ezeket az alkotásokat.

A film-szín-játékok a Színház professzionális tévéstúdiójában készített – a film és a TV műfaji

A csoda bennünk van

NÁSZ JÁNOS, JAMK

Szabó Zsuzsanna középiskolai tanár, természetgyógyász és természetes élet- és gyógymód szakértő előadását az áprilisi öko-estünkön azzal kezdte, hogy ő inkább a természetes gyógymódokról szeretne beszélni, mintsem magáról a természetgyógyászatról. A természet a kinti részünk, a gyógymód meg az ősidőktől kezdve szükségszerűen kialakult és rengeteg ága van. Ő maga 35 éve kezdte el a tanulmányait számos elismert mestertől tanult, míg mára ő is oktató lett és eddig több száz tanítványa is volt. Az előadásának címében is volt már egyfajta keserűség, mármint a végnapokat említve, mert meglátása szerint, a mai nyitott világ önti ki magából a frissen és gyorsan képzett úgynevezett természetgyógyászokat, de ennek nem sok hasznát látja maga a gyógyítás. Az élethosszig tartó tanulást kevesen választják, és a másik árnyoldala az, hogy a mértéken felüli szolgáltatás árak tekintetében lehetünk szomorúak. De mégis van egy reneszánsza a természetgyógyászat hasznosulásának. A megszorítások és járványok éveinek következménye az volt hogy az akadémikus orvoslás a rengeteg beteget nem tudta gyorsan és alaposan ellátni hiszen az ilyen eseményekre a orvostudomány egyszerűen képtelen felkészülni. Így sokan a hagyományos gyógymódok felé fordultak. A gyógynövényboltokat, bioboltokat, masszázs szalonokat és más helyszíneket azóta is

határain létrejött, online közvetítésre született új produkciók, melyeket a Színház a Madách SzínpadON programsorozata keretében tesz elérhetővé.

Az online streamelt előadásokat filmklub keretében vetítettük olvasóinknak.

rengetegen keresik fel az előbb említett események miatt. A közösségi hálót használva tengernyi tanácsot is kaphatnak ezekben a témákban az oldalakat célirányosan felkeresők. Jó azt is tudni, hogy a természetgyógyászati módszerek nem helyettesítik az orvoslást, hanem kiegészítik azt. Először is meg kell ismerni, hogy a betegnek mi a baja. A diagnózis ismeretében háromszinten, testi, lelki, szellemi szinten kellene megkezdeni az ajánlott terápiákat. Már évszázadokkal ezelőtt ismert volt az, hogy a betegségek eredete lelki eredetű és azok íródhatnak le a fizikai szintre, mert minden ebből fakad. Például, ha nem akarunk látni, hallani, nem tudunk megemészteni valami velünk kapcsolatos történetet, azok az annak megfelelő testrészen okozhatnak problémát. Itt vannak a már nagyon régóta ismert ellenszerek. Az illóolajok, gyógyteák, meridiánkezelések, gyógytornafajták. Aprópó az étkezés helyes megválasztása a mozgás és a nevetés alapvető az egészségünk megőrzése tekintetében. A jelenlegi kaotikus világunkban az érzelmeinket ki kell tudni mutatni, hinni kell abban, hogy a testünk öngyógyulásra képes. Így lettünk összerakva, úgy hogy a csodánk bennünk kezdődnek, bennünk vannak.

(111. Öko-estünk: Szabó Zsuzsanna: A természetgyógyászat végnapjai, avagy felemelkedése? 2023. április 4.)

Tavaszi zsongás a kistelepüléseken

FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK

Ahogy megérkezett a jobb idő és virágba borult a természet, ismét tágra nyílt a települési könyvtárak ajtaja és megkezdődtek a rendezvények is a szolgáltatóhelyeken.

A „szokásos” könyvtári órákat kollégáink mindig kézműveskedéssel és játékkal színesítik, de ezúttal ennek apropóját a megemlékezés adta az 1848-49-es forradalom hőseiről.

A nemzeti ünnep után már minden a húsvét körül forgott. Készültek ajtódíszek, hímes tojások és Tormási Attila a megye több településén is vidám pillanatokat szerzett a gyerekeknek.

Tokod

Aztán már el is érkezett április 11-e, a Költészet Napja, melyre számtalan programot szervez-

tek a könyvtárosok: volt felolvasó délután, rendhagyó zenés irodalom óra, kamaraszínházi előadás.

Az április méltó zárásaként Bajóton vendégszerepelt a Magyar Rádió Gyermekkkórusa, akik csodálatos előadásukkal fantasztikus élményt biztosítottak a jelenlévőknek.

És hogy mit hoz a május a KSZR településeken? Még több vidámságot, sok-sok kézzel készített dísz tárgyat és dekorációt, érdekes ismeretterjesztő előadást, bábszínházi produkciót és íróolvasó találkozót. Hisz tudjuk jól, a színvonalas programok sokat segítenek abban, hogy még többen kapjanak kedvet a könyvtárlátogatásra. És ha már ott vannak, talán egy-egy könyvet haza is visznek.

Epöl

Tarján

Súr

Könyvtárzöldítés Győrött is
NÁSZ JÁNOS, JAMK

Nem sokkal a II. Zöldkönyvtári Konferencia után, Nász János a tatabányai József Attila Könyvtár ökológiai szaktájékoztatója meghívást kapott a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Győr-Sopron megyei szervezetétől egy szakmai nap keretében tartandó előadásra.

Fotó: GYŐRI SZALON

Mivel a könyvtárzöldítést, környezettudatosítást hagyományos és nem hagyományos könyvtári eszközökkel intézményünk már 2010-ben elkezdte, így a hazai szakmai körökben egyfajta etalonnak számít, ez is indokolta az invitálást. A fenntarthatóság sokoldalú kérdéskörével jávrészt az ezredforduló óta kezdtek el foglalkozni a kulturális-oktatási intézmények, így nem sok tapasztalat, példa állt rendelkezésre azok interpretálására. Zsinórmértéknek talán ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési céljainak 17 pontban megfogalmazott ajánlásai a mérvadóak, amely az élet minden területét érintik. Az előadó bevezetésében kifejtette, hogy miért éppen Tatabánya vált előörsként, miért éppen a megyei könyvtár és miért az ő személye érzett hívást arra a munkára, hogy kidolgozzon egy munkatervet, amely a könyvtáruk összes tevékenységet és ellátóköreit érintik. A *Magvetők, avagy könyvtárzöldítés a tatabányai József Attila Könyvtárban 2010-2023* című prezentációjának intrójában a globális kihívásokról tett említést, amelyeket senki nem kerülhet ki, hiszen a természet egyensúlyának felbomlása egyaránt hat a gazdaságra, kultúrára így a társadalom egészére. Az antropocénnek nevezett korszakunkban már visszafordíthatatlan természeti folyamatokkal is találkozhatunk. Ennek megfelelően a társadalom szereplőinek is muszáj kivenni a részü-

ket. Ez pedig egy újfajta nézőpontot, egy új konszenzussal kötött paradigmát igényel. Éppen ezért, örömmel számolhatunk be arról, hogy egyre több könyvtár veszi kiemelt szerepének a könyvtárzöldítést. Részünkről nem tatabányai modellről, hanem egy módszerről van szó, amely a helyi sajátosságokat veszi elsősorban figyelembe. A 23 pontban ismertetett prezentációnak a szinapszist is ez érintette hangsúlyosan. Többek között a küldetésnyilatkozatunkban, stratégiában megfogalmazott olyan prioritásunk a könyvtárzöldítés, amely elsősorban a helyi és helyismereti gyűjteményhez, könyvtári szolgáltatásokhoz, bibliográfiai tevékenységekhez, rendezvényekhez, iskolán kívüli oktatás segítéséhez, országos szakmai képviselőkhöz, megnyilvánulásokhoz, kapcsolatrendhez rendeli és gyakorlatba ágyazza a sokrétű zöldítő tevékenységét. A számos országos zöldkönyvtárrá való váltás is azt mutatja, hogy a társadalmi felelősségvállalásunkban megfogalmazottak szerint is ez az út vezet el a könyvtárak újabb generációja felé, amelyek a könyvtárak világítótoronyok lehetnek a környezettudatosítás platformjaiként. Miért is állítjuk ezt? Társadalmunkban a könyvtári hálózat, a legkisebb településektől a nemzeti könyvtárakig, a szakkönyvtárakkal, kulturális hálózatokkal együttműködve a legjobban mozgósító erővel rendelkeznek, így exponenciális lehet a hatékonyságuk. Környezetükben pedig, közösségi térként egyfajta második otthonként nemcsak funkcionálisan, hanem érzelmi úton való érzékenyítéssel, meggyőzéssel, számos minta és példa, vagy azok életképes alkalmazásának bemutatásával, tapasztalataik feltétel nélküli megosztásával lehetnek eredményes hatással.

Végül is, nem utolsó sorban, köszönettel tartozunk, Tóth Zsófiának és a Győr-Sopron megyei kollégáknak a meghívásra és a szívélyes fogadásra, és sok sikert kívánunk a környezettudatosító munkájuk megvalósulására.

(A kép forrása és ismertetés:

https://www.gyorisalon.hu/news/17683/102/Könyvtárzöldítés?fbclid=IwAR0V8KpSonpOXhHQSHr9Wgl4F0gHNY_Del6rVJBsCN4Uam8JSNtJU5N75uU)

Hadtörténeti Emléknep Komáromban

MÁRKU MÓNKA, JAMK

2023. április 21-én az Endresz Csoport szervezésében Hadtörténeti Emléknapot szerveztek Endresz György születésének 130., a Magyar Honvédség megalakulásának 175. évfordulója alkalmából Komáromban, az Arany 17 Rendezvényközpontban. A rendezvény témája idén a „Komárom Katonaváros – magyar katonák hősiessége” volt. A programon a komáromi kadétképzősök és több illusztris személy is jelen volt, akiket Arlett Tamás, az Endresz Csoport vezetője külön köszöntött a konferencia elején.

A konferenciát Turi Bálint alpolgármester és Kiss Ilona, a komáromi Kempelen Farkas Képesség- és Tehetségfejlesztő Alapítványi Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium igazgató asszonyának üdvözlő beszéde nyitotta meg. A szakmai programot Kovács Péter, a Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Vármegyei Levéltára levéltárosának A komáromi Frigyes főherceg lovassági laktanya megépítésének történetéről szóló előadása nyitotta meg. Érdekes előadását Bálint Ferenc, a Hon-

védelmi Minisztérium Katonai Örökség Főosztályának szakreferense folytatta, aki a Komáromi katonák története az I. világháborúból című előadásában tíz, Komáromhoz kötődő egykori katona életét, katonai pályáját és életútját mutatta be (hliniki Dr. Neuberger Albert, Kovách Zénó, Keszegh Sándor, Dr. Brandstein Alfréd, Czike Dénes, Szalay János, Lében Ödön, Tarján Mihály, Kállay Ferenc és Keresztes Gyula). A két előadást egy könyvbemutató követte, melynek során a 84 éves tőzsgyökeres szőnyi családból származó Márki Györgyné Eszter néni mutatta be több éves kutatásának gyümölcsét, a nagybátyjáról szóló „A szőnyi születésű Dózsa Lajos rövid tragikus élete” című kiadványát. A szakmai programot újabb két előadás gazdagította. Dr. Bartók Béla, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem egyetemi docensének, az Arany Ászok az olasz fronton (1917-1918) című és Dr. Juhász Balázs, A magyar légierő felszámolása és bújtatott újjászervezése az első világháború után (1921-1927) című előadása. Dr. Bartók Béla előadásából megismerhettük az osztrák-magyar légierő ászpilótái közül Háy László, Hefty Frigyes, Udvardy Ferdinánd és Risztics János katonai életpályáját.

A rendezvény a Komárom Szabadság terén lévő I. világháborús emlékműnél ért véget. Arlett Tamás ünnepi beszédét követően koszorúkat helyeztek el a szobornál, mialatt a díszőrséget és a kürtszót a MH Klapka György 1. Páncélosdandár szolgáltatta.

A 98 éves asszony, aki az internet értékeiről beszélt

SZILASSI ANDREA, KOMÁROM

A komáromi Markhot Imréné Ács Piroskával 20 évvel ezelőtt ismerkedtem meg. Nem személyesen ugyan, hanem egy nyomtatott kiadványban olvastam ajánló sorait. Azonnal szívembe zártam őt, és azóta sem feledtem el.

(Két évtized nagy idő, ezért háttérinformációnak szükségesnek tartom elmondani, hogy a második ezredforduló elején ingyen számítógépekre lehetett pályázni magánszemélyeknek is az akkori Informatikai és Hírközlési Minisztériumhoz. Sokan nyertek is informatikai eszközöket, hozzá pedig internetelőfizetést és nyomtatott tananyagot. Ezzel párhuzamosan országszerte tömegesen zajlott a számítógéphasználat elsajátíttatása, valamint a világháló felfedeztetése különféle tanfolyamokon. E fo-

lyamatnak magam is részese voltam. Akkori munkahelyemen, a tatabányai városi könyvtárban tanfolyamokat tartottam a hozzánk forduló érdeklődőknek, akik között sok nyugdíjas volt.)

A magam által készített „Internet és kommunikáció” című tanfolyami segédanyag bevezetőjébe bekerült Piroska néni minden egyes mondata az Internet ABC kiadványból, amelyet a tanfolyamok kezdetén felolvastam a résztvevőknek. Ennél motiválóbb gondolatokat ugyanis elképzelni sem tudtam olyan emberek számára, akik nem kényszerből, hanem csupán kedvtelésből tanultak. Ráadásul Piroska néni a maga idős korával egyben igazolta azt is, hogy nem lehetetlen ezt a tudást idős fejjel elsajátítani.

Internet ABC – Használati útmutató leendő internetezők számára. Budapest: IHM, 2003. 61. oldal

Amint az a fenti forrásból is kiderül, Piroska néni buzgó internetező volt már a kétezres évek elején, amikor még egyáltalán nem volt elterjedt a számítógép és az internet a magyar otthonokban. Tudatosan kereste az értékes, hasznos és lélekemésítő tartalmakat, és ezeket ajánlotta is fiatalabb kortársainak. Aktív közösségi életet élt a különböző lapok fórumainak kisközösségeiben, amikor még nem létezett a Facebook és a többi közösségi média. A hasonló gondolkodású „topik társakkal” időnként személyesen is találkozott, és más emberi kapcsolatokat is rendszeresen ápolt. Később a Facebookhoz is csatlakozott – jelenleg lánya kezeli fiókját.

„Nagyon szeretném, ha minden idős ember használni tudná az internetet, hozzáférése lenne a számítógépekhez. Higgyék el, sokkal kevesebb gyógyszerre lenne szüksége a korosztálynak, ha az internet lapjait böngészve értelmessé tenné napjait.”

Lelkes rajongója volt a Mindentudás Egyetemének, amely 2002-11 között zajlott részben az interneten, részben a televízióban a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Telekom elődjé, a MATÁV Axelero Internet támogatásával. Ma már természetes lenne, de akkor még újdonságot jelentett, hogy a 10 szemeszter kurzusainak nemcsak az előadásai váltak hozzáférhetővé az interneten. Minden előadáshoz tesztekkel készítették, amelyeket a regisztráló felhasználók kitölthettek, beküldhettek. (Jómagam is beküldtem az öt évig tartó online képzés minden tesztjét. Az ezért kapott oklevelet azóta is őrzöm.)

De hogy jutott egyáltalán hozzá 70 évesen egy akkor még ritkaságnak és drágának mondható számítógéphez?

Markhot Imréné 1995-ben került először munkakapcsolatba egy számítógéppel – akkori munkahelyén, a komáromi bíróságon. Aztán később, amikor már egy idősothonban élt – az ottani igazgató szerzett számára egy kiszuperált 486-os PC-t 2001-ben. A számítógép kezelésének megismerése érdekében elvégzett a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban egy tanfolyamot, amely azonban még nem adott elegendő tudást számára. Több helyütt is nyilatkozta, hogy Gáspár Mátyás, az akkor még működő Teleház hálózat elnöke segítette őt e-mailben éveken át a géppel kapcsolatos problémáinak megoldásában.

Szereti a kertészkedést és a madarak megfigyelését is.

Életéről dióhéjban

1925. január 1-én született Komáromban, ahol élete jelentős részét is leélte. A polgári iskola elvégzését követően Győrben szerzett tanítói diplomát. Élete során több mint 30 esztendőn át tanított. Több komáromi általános iskola mellett egy magyarországi görög faluban, a NikoszBelioannisz Általános Iskolában is. Mindazonáltal az iskolai évekkal nem ért véget pályafutása. A komáromi bíróságon dolgozott tovább 70 éves koráig, amikor kötelezően nyugdíjba kellett vonulnia. Jogász férjével örökbe fogadtak két gyermeket. Sajnos Markhot Éva és a kis Imre mindössze 3,5 – 2 évesek voltak, amikor apjuk elhunyt. Innentől Markhot Imrénére hárult a gyermekek felnevelése. Azóta unokákkal is bővült a család.

1979-ben a görög iskola tantestületében. Markhot Imréné balról első az alsó sorban. Forrás: Facebook

„Megláttuk a fát a fán túl”

– Luzsi Margó és Komló-Szabó Ágnes „élményalapú” szakmai továbbképzése

SULLER ILDIKÓ, JAMK

Egerbe szólított a lelkesedés 2023. május 8-án a **Mustármag mikroműhely** és a **Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár** közös rendezvényére, az *ALLÉ: Fák és emberek – komplex utak* című szakmai továbbképzésére. Margó és Ági *Élménykönyvtár* című képzése, majd az ezzel a címmel megjelenő könyvük sikere nyomán nagy fokú érdeklődés kísérte a programot, telt házzal képviseltette magát a szakma ezen a napon.

Kiváló előadónk mellett költők és zongoraművészek szerepeltek a program elemei között a **PÁRBAN** című foglalkozás és a meglepetések mellett, de ne vágjunk ennyire a dolgok elébe!

Dr. Kuser Judit PhD egyetemi docens, az **Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet** igazgatója *Meglátni a fát a fán túl* címmel, az ember és a természet viszonyát vázolta irodalomtudományi nézőpontból, számos klasszikus művet hozva fel példaként. **Dr. Balázs Péter** képzőművész, az **Eszterházy Károly Katolikus Egyetem** docense ugyanezt képzőművészeti szempontból vizsgálta, gazdagon szemléltetve a kultúrtörténet remekeivel, előadása címe: „*ujjad varázsszere a fának*”.

Margó és Ági közös játékra hívott minket, s a *Párban* című foglalkozásban bemutatták, hogyan lehet a népmesék és a kortárs irodalom összekapcsolásával rendhagyó, interaktív foglalkozást tartani életkortól függetlenül. A mesén és a verseken túl egyéb meglepetésekkel is kedveskedtek nekünk: minden résztvevő egyedi ajándékként egy gyermekek által készített rajzot kapott, melyek válaszok rajzban és egyetlen mondatban arra a kérdésre, mit üzennének az embereknek, ha fák lennének. Margó indián népmeséjéhez

egy ősi indián himnusz dukált, melyre magyar szöveget ültetett, és megtanította velünk, résztvevőkkel. Ebből aztán a mi ajándékunk lett az ő számukra, ugyanis ritkaság hangzású alkalmi kórus kerekedett ki az ország könyvtárosaiból – lám, sokoldalú népség vagyunk!

Az élményekből bőven jutott még: **Gál Katica** és **Tim Smith** zongoraművészek *Bartholomaeus Traubeck: The Voices of Trees* c. művére improvizáltak. A felcsendülő dallamok hallgatása közben közös verseket írtunk, a régi jól bevált módszerrel: az első sort elolvasva lehajtottuk/titkosítottuk a sort, majd folytatva a gondolatmenetet, leírtuk saját rímelő mondatsöszszenetünket. 50 fő közös agymenése nagy derűséget váltott ki mindannyiunkból. Győrfi Kata és Áfra János költők pedig papírra vetettek egy-egy saját költeményt, az ezen a napon szerzett benyomások, érzések és hangulatok alapján.

A napi kedvenc egy „szűkebb hazámfia”, **Ratkó József** verse: *Ember, fa*

*Minden emberben fa lakik,
ágaira fészkel a hit,
s dalol, mint valami madár,
míg le nem üti a halál.*

*Minden fában lélek lakik,
az emeli az ágait,
és fészket óv, szélnek feszül,
s szenved – már majdnem emberül.*

Kertész Erzsivel „a Pantherán jártunk”

GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA

Kertész Erzsí, napjaink ifjúsági irodalmának úttörője volt a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár vendége 2023. április 25-én. Az eseményre a Vaszary Általános Iskola és a Talentum Általános Iskola negyedikes diákjai izgatottan érkeztek meg, hiszen nem mindennap találkozhatnak igazi íróval, aki ráadásul az egyik legkedveltebb sorozat szerzője.

Kertész Erzsí (Fotó: Goldschmidt Éva)

Vendégünk rövid bemutatkozását követően gyorsan interaktívra vált a program, arra a kérdésre, hogy ki szokott írni sokan a magasba emelték a kezüket. A gyerekek örömmel újságol-

ták el, hogy mennyiféle műfajban jeleskednek, többen képregényt írnak vagy naplót, de olyan is akadt, aki ismeretterjesztő történetet vetett papírra. Kertész Erzsinek immár 10 éve jelennek meg könyvei, az elsőt, a Labirintó címűt még kisebbeknek szánta. Később a Pagony Kiadó kérte fel olyan kalandregény megírására, amely kiskamaszokról szól. Megtisztelő, ugyanakkor nagy kihívás volt számára a kiadó megkeresése. Az ötletelésben az a cikk inspirálta, amelyet a magashegyi hegymászók expedíciójáról olvasott. Lenyűgözte, miként dolgoznak egy csapatként a résztvevők. A regényfolyam a címét a párdúc alakú hegyről kapta, lezárt történet, nem is gondolkodott az első rész folytatásán, de a siker arra készítette, hogy további kötetekben újabb kalandokba keveredjenek a szereplők.

A kíváncsi iskolások megtudták, mennyi ideig tart egy regény megírása, Erzsí azt is elárulta, hogy elsőként mindig a kamasz gyermekeinek olvassa fel a történeteit. A találkozó dedikálással zárult, többen az otthoni példányukat hozták el, amely kötetek most már az író aláírásával gazdagodtak.

Pitypang nekünk ugatott

GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA

Fotó: Goldschmidt Éva

Pásztohy Panka illusztrátor és gyermekkönyvszerző nagy várakozással gördült be a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtárának programjára autójával 2023. április 26-án. Nála csak a Vaszary és a Jázmin Utcai Általános Iskola első osztályos gyermekei voltak izgatottabbak, akik közül többen a saját Pitypang és Lili, valamint a Szeretem a kiskutyám című könyveiket is elhozták, hogy Panka dedikálja őket, és titkon remélték, hogy rajzolnakik a könyvbe. Reményük valósággá vált, csakhamar a

könyvek lapjairól Pitypang kutyus köszönt vissza. Az író nemcsak a vastagabb-vékonyabb filceit hozta magával, hanem kivetítette legújabb történetét a Pitypang és a barátság című mesét, amely Lili és egy idegen nyelven beszélő kisfiú barátságáról szól. Tavasszal nyomás a kertbe!

Csalogat az időjárás, a kertimunka. Pitypang kutyus tetre készen segített Lilinek, apának és anyának, persze a szerszámoknak gyorsan nyoma veszett. Kinek ismerősek a kutyus csíntettei? Nálatok is tűnt már el fél pár kesztyű, papucs, gereblye? Azok a szülők, akik szeretnék több aranyos mesét olvasni kisgyermeküknek, és azok a gyerekek, akik szeretnék jobban megismerni Pitypang és Lili kalandjait, kikölcsönözhetik a kedvelt és népszerű Pásztohy Panka-könyveket a gyermekkönyvtárból! Aprópó, a cuki képek magukért beszélnek, meséljétek el a történetet a képek alapján! Jó móka lesz!

Egy „csinált” város hétköznapijai (Tatabánya várostörténeti kronológiája 1947–2021)

SZABÓ RÓBERT, TÖRTÉNÉSZ

A magyar könyvtárak ritkán vállalkoznak kronológia összeállítására, amelynek számos oka van. Ennek bizonyítására elég, ha megnézzük a nemzeti könyvtár honlapját. Nyomtatott formában csak Kalocsa és Szentes, valamint Kolozsvár várostörténeti kronológiájának összeállítására találunk példát a közelmúltból. Az elsőben az érseki város történetének időrendi táblázatát a rendszerváltástól a 2005-ig terjedő időszakra vonatkozóan, két időbeli metszetben és kötetben adták közre, a másodikban egy több száz oldalas kronológia jelent meg a település 1075 és 1945 közötti időszakáról 2003-ban. Kolozsvár évszázados történetének kronológiája hasonló terjedelemben látott napvilágot. Online formában Dunaujváros (és Dunapentele) várostörténeti kronológiáját állította össze a város József Attiláról elnevezett könyvtára.

Most egy mindössze 75 éves település várostörténeti kronológiáját vehetjük kezünkbe. Ha a kronológiának az eredeti értelmezését tekintjük alapnak, mint olyan történeti segéd tudományt, amely különböző korszakok időszámításával foglalkozik s tulajdonképpen eseménynaptár jelleggel rendelkezik, akkor az ismertetett kötet esetében többé-kevésbé másról (is) van szó. Ezt egyébként a kötet összeállítója nyomatékosan hangsúlyozza, s teljes mértékben egyet is kell vele érteni. Nem pusztán a megyei jogú város negyedszázados történetének adatsorának felsorolását olvashatjuk a lapokon egy mondatos annotáció terjedelemben, hanem a dátum szerinti rendezéssel megteremti egy okozati előzmény-következmény tematikus összetartozás szerinti összefüggés kapcsolatot is. Külön érdekének tekinthető, hogy egy esemény, egy intézmény kronologikus megemlétesekor kitér a téma előzményére, az intézmény korábbi előtörténetére és a jelenig tartó név (funkció) változására is. Ezekkel az utalásokkal sokkal többet ad egy egyszerű kronológiánál (bár talán szerencsésebb lett volna az ilyen részeket a főszövegtől eltérően más betűtípussal közölni a vizualitás és a könnyebb olvashatóság érdekében).

A kronológia forrásbázisa sajátosan a könyvtári forrásokra, forráscsoportokra, nyomtatott

periodikákra, helytörténeti irodalomra alapozódik, némileg meglepő módon levéltári forrásokat ugyanakkor nem használtak fel. Az összeállítók a település történetére vonatkozó adatokból válogattak (a teljesség igénye nélkül) és város történetében a legfontosabbnak ítélt eseményeket, tényeket foglalták össze.

A kronologikusan bemutatott háromnegyed évszázadon végig tekintve a kötetben némi területi egyenetlenségeket fedezhetünk fel. Míg az 50-es évekre vonatkozóan 14 oldalon találunk adatokat, a nyolcvanasok esetében ez 15-re nő, 1990-től pedig már ugrásszerű bővülés figyelhető meg, különösen a 2010-től 2021. december 31-ig (ekkor zárult le a kézirat) terjedő időszak esetében.

Ennek a sajátos forráshiányos illetve forrásbőséges helyzet kialakulásának történelmi és könyvtári forrásbázis okai vannak. A hiányra elegendő csak arra utalni, hogy az ötvenes-hatvanas évek megyei sajtója mennyire volt informatív (nemcsak megyei viszonylatban!), a másik oldalon pedig arra a közismert tényre, hogy mennyivel bővült 2000-től helyi viszonylatban a TEXTLIB forrásbázis adatai lehetőségeikkel az információhalmaz.

A sajátos műfajú kronológia bevallott célja a városfejlődés, városfejlesztés és a várossá válást generáló barnaköszén, az annak kitermelésére alakuló bányavállalat sajátos kapcsolatának, majd a város és a rendszerváltás utáni szerkezetváltás kapcsolatrendszerének, egymásra hatásának időrendileg igazolható bemutatása. A várossá válás folyamatát és a szénbányászat sajátos kapcsolatát a szerkesztő a kötet elején olvasható 15 oldalas várostörténeti tanulmányában részletesen is kifejti.

A kötet használhatóságát 58 oldalon betűrendes mutatók /személynév-, intézménynév-, földrajzi név- és tárgymutatók/ segítik elő. (Kis szépséghiba, hogy a személynevek esetében a kronológiában a születési és halálozási évek feltüntetése nem mindig következetes.) Az egyes éveknél újra kezdődő számozás, ezen belül folyamatos tétele számozás előzi meg a leírásokat. Ez a sajátos módszer a visszakereshetőséget egy kissé megnehezíti.

A kötetben a városiasodás folyamatát a Tatabánya Megyei Jogú Város Városi Múzeuma fo-

tóarchívumából kölcsönzött fotók közreadása szemléltetik.

A felhasznált irodalomjegyzék (329. old.) és rövidítések jegyzéke (331. oldal) elősegíti a forrásbázis felmérését valamint a mozaikszavak feloldását. (Talán egy oldalon fel lehetett volna sorolni az időszak polgármestereit és tanácselnökeinek listáját is. Mindössze 6 tanácselnök és 3 polgármester nevét kellett volna megadni a hivatali idő megadásával!)A megjegyzések azonban csak egy recenzens észrevételei.

Meggyőződésem, hogy a kötet bevallott céljának: „a lokálpatriotizmus erősítése a helyi érté-

kek bemutatásával”, valamint az ismeretterjesztés szolgálatának és kutatási-oktatási segédlet funkciójának maradéktalanul eleget tesz. Bár egy későbbi várostörténeti monográfia „függeléknek” határozza meg önmagát, ennél többet ad. Hiánypótló munka, amely„csak” alapkutatási céllal készült, de ösztönző jellege és hatása még felmérhetetlen.

(„A város alapításától”. Tatabánya várostörténeti kronológiája 1947–2021. Legfontosabb dátumok, tények városunk múltjából. Gyűjtötte és összeállította dr. Horváth Géza. Szerkesztette és lektorálta: ifj. Gyüsi László Tatabánya, József Attila Megyei és Városi Könyvtár, 2022. 331 oldal)

Vándorgyűlés – 2023

MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK

Mi már nagyon-nagyon készülődünk, megvannak a szállások, a programok, az étkezés, a kirándulások. Lássuk, milyen kulturális programokkal várunk benneteket és az ország könyvtárosait az 54. MKE vándorgyűlésen!

Bakancsos koncert - A Bárdos Lajos Vegyeskar előadása a Szelim-barlangban

Kórusunk 1959-ben Ugrin Gábor vezetésével kezdte meg működését Tatabányai Bányász Vegyeskar néven. 1994-ben, akkori karnagyunk, Lőrinczy Margit kezdeményezésére Bárdos Lajos nevét vettük fel, melyet azóta is büszkén viselünk. Tagjaink (45-50 fő) a napi munkájuk mellett, szabadidejükben vállalják a közös éneklést, a próbákat és a fellépéseket.

Karnagyaink között tisztelhattuk a már említett Ugrin Gáboron és Lőrinczy Margiton kívül – a teljesség igénye nélkül – Katona Tibort és Murányi Ferencet.

2011 januárjától a vezetői feladatokat Szeimann Zsuzsanna vette át, akinek szakmai munkáját Kovács Edina, Salló Andrea, Sándor Edit, Sárközyné Pomázi Ágnes és Soltész Kálmán szólamvezetők segítik.

Hagyományos kórusmuzsikát éneklünk. Repertoárunk felöleli a kórusirodalom széles skáláját a reneszánsz művektől kezdve egészen a XXI. századi darabokig, különös gondot fordítva Kodály Zoltán, valamint a névadó zeneszerző, Bárdos Lajos kórusműveire. Világi kórusokhoz viszonyítva nagy egyházi repertoárral büszkélkedhetünk, és gyakran éneklünk templomi környezetben. Szívesen adunk elő igényes népdalfeldolgozásokat, és néhány bányász dallal örizzük Tatabánya bányász hagyományait. A kor elvárásaihoz igazodva könnyedebb hangvételű darabokat,

spirituálékat és könnyűzenei feldolgozásokat is örömmel éneklünk. Szívesen dalolunk hangszeres kísérettel is.

2016 januárjában nagy megtiszteltetés érte közösségünket: Tatabánya Kultúrájáért Díjban részesültünk.

2014 óta szervezzük meg a Szelim-barlangban Bakancsos koncertjeinket, melyet minden évben érdeklődéssel várnak a tatabányaiak, sőt a környező települések koncertlátogatói is.

A koncertnek otthont adó barlang “ablaka” a város felé néz, kiegészítve a Turul Emlékmű Tatabánya fölé magasodó szárnyainak látványát. A harmincas évek ásatásai során előkerült leletek arra utalnak, hogy már 70-80 ezer évvel ezelőtt lakta, használta a barlangot a neandervölgyi ember. Mamut, ősbölgény, óriásszarvas csontmaradványok, kőeszközök tanúskodnak az itt élő ősről.

A későbbi korokból származó temérdek emberi csont alapozta meg a Szelim barlang legendáját. A legismertebb monda szerint a török időkben hét környékbéli falu – Bánhida, Galla, Környe, Szöllös, Baj, Agostyán, Tardos – népe rejtőzött el itt a térségben fosztogató sereg elől, akik végül rájuk találtak és elpusztították őket. Bár a monda a török időkről regél, az embercsontok korát a régészek inkább a tatárjárás idejére becsülik.

Makám lemezbemutató koncert a könyvtárban

A **Makám** a világzene nemzetközileg elismert hazai követe.

A zenekar korszakain átível a tradíció és a modernitás, Kelet és Nyugat, a kollektív és individuális kettőssége, az ősi egység és harmónia keresése.

A Krulik Zoltán alapította együttes kezdetben az etno-avantgard kelet-közép- európai követe-ként robbant a zenei életbe, mely korszakot (1984 -1990) finoman árnyalták az ázsiai, távol-keleti gyökök, a balkáni és afrikai hatások s a kortárs zene repetitív elemei. Ez az irány folytatódott a 90-es évek lemezein (1990-1999) melyben az afro-amerikai zene, a jazz elemei ötvöződtek a Makám hangzásvilágába. A zenekar legújabb korszakát tematikus, vokális lemezek sora jelzi.

Az utóbbi egy évtizedben Lovász Irén, Palya Bea, Szalóki Ági, Bognár Szilvia, Herczku Ági, Lázár Erika voltak a Makám énekes szólistái. A rendszeres külföldi fesztivál meghívások mellett a Makám a hazai zenei élet aktív részeseként évente közel száz koncertet ad.

A Makám új vállalkozása, az újévben, hogy Weöres és Ady után és mellett, a mai költőgeneráció munkáit is felmutassa, úgy is, mint Falcsik Mari, Jász Attila, Jónás Tamás, László Noémi, Szabó T. Anna, Térey János, Tóth Krisztina, Zalán Tibor verseit. Közreműködik Okos Viola-ének, hegedű, Krulik Zoltán-gitár, zeneszerző, ének, Bata István-basszusgitár és Restás Gergő ütőhangszerek, ének.

Seamróg ír kocsmazene a könyvtárban

Az ír pubok hangulatát csempészi a könyvtár teraszára a Seamróg Tatai Ír Zenekar.

Az országszerte szívesen látott csapat repertoárjában az ír szabadságharcokhoz kapcsolódó történelmi tárgyú és fiatalabb patrióta dalok, balladák, a tengerész élethez, vagy épp a kocsmához kapcsolódó népszerű énekek mellett a magyar népdalok is szerepelnek. Az idén 15 esztendősen zenekar egyedi hangzását a vándorgyűlés résztvevői a könyvtár felől, míg a nagyközönség a terasz másik oldalán, az intézményünk melletti Béke Parkban kialakított szabadtéri piknik kertben élvezheti.

KÖNYVTÁRI SAJTÓFIGYELÉS

2023. május

1.
A Diszkócsótányok nyerték a COOL-Túra versenyt : a vetélkedő Tatabánya kulturális értékeinek, nevezetes helyeinek megismerését szolgálta / S. G. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 084. sz. (2023. április 12.), p. 3. - ill.
-A Hétvezér Egyesület és a Majki Népfőiskolai Társaság vetélkedője és eredményhirdetése a JAMVK-ban.
2.
A Szülőklub után jön a Versmaraton / F. K. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 2. sz. (2023. jan. 3.)-ISSN 1416-8650. - 34. évf. 086. sz. (2023. április 14.), p. 2.
-A nyeregsújfalui városi könyvtár aktuális programjai.
3.
A Vértes és a Gerecse egy drón szemével / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 21. - ill.
-2023. március 30-án Szentirmai Dávid, a DrónTatabánya tulajdonosa volt a tatabányai József Attila Könyvtár Helyi érték sorozatának vendége.
4.
Autóstoppal a Balkánon - egy kalandos nyaralás története / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 20-21. - ill.
-A TMJV József Attila Könyvtár Helyi érték sorozatának március 2-iki vendége a tatabányai Balogh Márk volt, aki balkáni nyaralásának kalandjairól mesélt az érdeklődő közönségnek.
5.
Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc pozitív és negatív mítoszai és legedái - dr. Hermann Róbert előadása / dr. Horváth Géza. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 18-19. - ill.
-Beszámoló dr. Hermann Róbert történész Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc pozitív és negatív mítoszai és legedái című előadásáról.
6.
Az olvasást népszerűsítik / Körtvélyfáy Dina. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 084. sz. (2023. április 12.), p. 1. -2. - ill.
Tartalom: Újabb könyvmegállót avattak fel a városban : az ötletgazdák számára fontos az olvasás népszerűsítése, intézményük falain kívül is
-Ápr. 11., Szőny: Petőfi Sándor Műv. Ház: Dudás Judit, a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár igazgatója könyvmegálló szolgáltatásukról, legújabb ilyen helyük átadása kapcsán.
7.
Azonnal megkezdtek az újjáépítést. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 081. sz. (2023. április 6.), p. 4.
-Kovács Péter levéltáros előadása a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban a város 1945-49 közötti történetéről.
8.
Cool-túra iskolásoknak : játszva tanultak, vetélkedtek és ismerkedtek a kulturális intézményekkel / Kiss T. József. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 7078. évf. 096. sz. (2023. április 26.), p. 5. - ill.
-A Hétvezér Egyesület és a Majki Népfőiskolai Társaság Cool-túra elnevezésű kulturális vetélkedőjének eredményhirdetését a tatabányai József Attila Könyvtárban tartotta.
9.
Dallamokkal tárták fel előttünk a bor és a költészet viszonyát / Walczér Patrik. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 086. sz. (2023. április 14.), p. 6. - ill.
-Magyar Költészet Napi irodalmi műsor a Helischer József Városi könyvtárban, a Szentgyörgymezői Olvasókör segítségével.
10.
Egy életmű megírt rajzai / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 3.
-Varga-Bencsik József grafikusművész harmadik kötetének bemutatóját tartották a tatabányai József Attila Könyvtárban.
11.
"Egy fecske is csinálhat nyarat!" / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 6. - ill.
-A tatabányai József Attila Könyvtár 110. Öko-estének vendége Horváth József molekuláris biológus, genetikusrákkutató volt 2023. március 7-én.
12.
Egy pék, aki könyvet ír? Vagy egy író, aki péknek áll? / Fábián Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 8-9. - ill.
-A tatabányai József Attila Könyvtár Kávézzon kedvenceivel sorozatának márciusi vendége Bauer Barbara író volt.
13.
Emberi történetek kis humorral : Könyves szerda - Pribojszky Mátyás A boszorkány című novelláskötetét mutatták be / Kiss T. József. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 78. évf. 098. sz. (2023. április 28.), p. 6. - ill.
-A Könyves szerda programsorozat részeként a Német Nemzetiségi Múzeumban mutatták be Pribojszky Mátyás A boszorkány című novelláskötetét.

14.
Értéktár-vetélkedő : [hír]. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 7078. évf. 099. sz. (2023. április 29.), p. 5.
-Megismerem, megszeretem, megőrzöm címmel, harmadik alkalommal rendeztek megyei értéktár vetélkedőt a tatabányai József Attila Könyvtárban.
15.
Filozófus és borász / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 099. sz. (2023. április 29.), p. 4. - ill.
Tartalom: Vallott a szülőföldjéhez való viszonyáról is az író a rezervátumban
-Az Új Forrás Nyitott rezervátum sorozatának előadója Ambrus Lajos volt a JAMVK-ban, ápr. 25-én.
16.
Folyamatos állományvédelmi munkák könyvtárunkban, újonnan restauráltatott muzeális dokumentumaink / dr. Horváth Géza. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 19-20.
-A győri székhelyű Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér Kisfaludy Károly Könyvtárával kötött állományvédelmi megállapodás keretében kilenc muzeális dokumentum került restaurálásra 2022. második felében a tatabányai József Attila Könyvtár gyűjteményéből.
17.
Folytatódik a sikeres akció : [hír]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 087. sz. (2023. április 15.), p. 4.
-Vakrandi című könyves akció a JAMVK-ban.
18.
Fotókiállítás és kvízzjáték a könyvtárban : [hír]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 099. sz. (2023. április 29.), p. 4.
-Váradi Vivien Eszter ismeretterjesztő előadása várja az érdeklődőket a JAMVK-ban. Az okostelefonnal játszható kép kvízzel, egyedi fotókiállítással hívja fel a figyelmet a környezeti- és vizuális nevelésre.
19.
Ha nyár, akkor KemGuru olvasótábor / Fábián Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 12. - ill.
-A tatabányai József Attila Könyvtár 2023-as nyári KemGuru Olvasótáborának felhívása.
20.
Internet Fiesta 2023 - Okos megoldások, remek találmányok / Szilassi Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 10-11. - ill.
-A komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár Internet Fiesta keretében meghirdetett online vetélkedőjéről.
21.
Irány az Álmodó Birodalma! / Dollmayer Bea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 5. - ill.
-A tatabányai Mór Zsigmond Városi Könyvtár Társasjáték Napok klubjának márciusi foglalkozásáról.
22.
Jelenlét / Dományi Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 9. - ill.
-Zenés irodalmi műsor a tatabányai Mór Zsigmond Városi Könyvtár szervezésében Lackfi Dorottya énekesnő és Sinha Róbert közreműködésével.
23.
Kedvencükkel érkeztek a kicsik : [hír]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 091. sz. (2023. április 20.), p. 4.
-A Jókai Mór Városi Könyvtár gyermek részlege találós kérdéses könyves programot szervezett.
24.
Konferencia a könyvtárban / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 091. sz. (2023. április 20.), p. 1-2. - ill.
Tartalom: Tatabánya élen jár a szemléletformálásban : megtartották a második országos Zöldkönyvtári konferenciát
-Ápr. 19., Tatabánya: a Zöldkönyvtári Konferencia eseményei.
25.
Könyvbemutató a tatabányai Polgármesteri Hivatalban / ifj. Gyüszti László. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 13. - ill.
-Kemecsi Lajos: Hétköznapiok hagyatéka. Tatabányai néprajzi tanulmányok című kötetét mutatták be a tatabányai polgármesteri hivatalban március 17-én.
26.
Különleges kincsvadászatra hívták a vármegyei diákokat. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 094. sz. (2023. április 24.), p. 3. - ill.
-Komárom-Esztergom Vármegyei Értéktár vetélkedő "Megismerem, megszeretem, megőrzöm" címmel, 3. alkalommal a JAMVK-ban. Előzetes. Popovics György. (Nem interjú.)
27.
Látványos kiállítás nyílt a könyvtárban a Helios Fotóklub alkotásaiból. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 081. sz. (2023. április 6.), p. 4.
-Az északi-komáromi Helios Fotóklub kiállítása komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban.
28.
Madártávlatból kutatja a környék erdeit : őseink építményeit próbálja megtalálni és a közönséggel láttatni a nyugtalan felfedező / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom

vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 077. sz. (2023. április 1.), p. 2. - ill.

-Szentirmai Dávid drónnal kutatta a Vértes erdeit. Előadása a JAMK-ban, a Helyi értékek sorozatban.

29.

Március - Egy ünnepélyes és mozgalmas hónap / Turi Miklós. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 9-10. - ill.

-A komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár márciusi programjairól.

30.

Megnyílik a második könyvmegálló / Szinak Evelyn. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 78. évf. 085. sz. (2023. április 13.), p. 1., 5. - ill.

Tartalom: Verseskötetekkel töltötték fel a Petőfi-könyvmegállót

-Április 11-én, a Költészet Napján adták át Szőnyben, a Petőfi Sándor Művelődési Házban a második Könyvmegállót a Jókai Mór Városi Könyvtár jóvoltából.

31.

Mi a MI? / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 7-8.

-A mesterséges intelligenciáról tartott előadást Kiss Attila március 28-án a tatabányai József Attila Könyvtárban az Internet Fiesta programsorozat részeként.

32.

Pályázat. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 085. sz. (2023. április 13.), p. 6.

-Az esztergomi városi könyvtár és a helyi Kapcsolatok Háza alkotópályázatot hirdet olvasási élmények megvalósításáról.

33.

Pályázat. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 086. sz. (2023. április 14.), p. 5.

-A kocsai Faluház és Könyvtár rajzpályázatot hirdet több kategóriában a Föld Napjához kapcsolódva.

34.

Pályázat. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 098. sz. (2023. április 28.), p. 5.

-Képregénypályázatot hirdetett a bajnai Községi Könyvtár.

35.

Pedagógusokkal a mesesarokban / Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 16. - ill.

-2023. március 31-én a tatabányai József Attila Könyvtár gyermekkönyvtárának Mesesarok programjának vendége Szeimann Zsuzsanna karvezető, ének-zene tanár volt.

36.

Petőfi verseit zenésítették meg : [hír]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt.

közéleti napilapja. - 34. évf. 085. sz. (2023. április 13.), p. 4.

-Költészet napi program az ácsi Bartók Béla Műv. Ház-és Könyvtárban.

37.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 084. sz. (2023. április 12.), p. 5.

-A tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Könyves szerda programsorozatának vendége Zsuffa Tünde író lesz. Programelőzetes.

38.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 087. sz. (2023. április 15.), p. 5.

-Programok és ingyenes beiratkozás a dorosi Gáthy Zoltán Városi Könyvtárban.

39.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 089. sz. (2023. április 18.), p. 5.

-A magyar széppróza napjától a költészet napjáig című pályázat eredményhirdetését tartják a dorogi Gáthy Zoltán Városi Könyvtárban. Programajánló.

40.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 089. sz. (2023. április 18.), p. 5.

-Pribojszky Mátyás A boszorkány című kötetét mutatják be a városi könyvtár szervezésében a Német Nemzetiségi Múzeumban.

41.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 090. sz. (2023. április 19.), p. 5.

-Cserteg István: Legendás filmek, legendás helyszínek Komárom-Esztergom megye című könyvét mutatják be a városi könyvtárban.

42.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 090. sz. (2023. április 19.), p. 5.

-Ördögh Ottó Szőnyi fuga című könyvét mutatják be a Jókai Mór Városi Könyvtárban. Programelőzetes.

43.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 092. sz. (2023. április 21.), p. 5.

-Zenés-verses találkozót szervez a városi könyvtár a Német Nemzetiségi Múzeumban Hétvári Andreával.

44.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 095. sz. (2023. április 25.), p. 5.

-Kertész Erzsébet lesz a tatai városi könyvtár vendége a Német Nemzetiségi Múzeumban.

45.
Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 095. sz. (2023. április 25.), p. 5.
-Az UFO Nyitott Rezervátum legközelebbi vendége Ambros Lajos író lesz a József Attila Könyvtárban.
46.
Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 096. sz. (2023. április 26.), p. 5.
-A tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár vendége Pásztóhy Panka gyermekkönyv-író lesz a Német Nemzeti-ségi Múzeumban. Programelőzetes.
47.
Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 096. sz. (2023. április 26.), p. 5.
-Az MCE Felsőgallai AmatőrCsillagászati Klub találkozójára várják az érdeklődőket a tatabányai József Attila Könyvtárban.
48.
Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 098. sz. (2023. április 28.), p. 5.
-Író-olvasó találkozó Karády Anna írónővel a bábolnai Városi Könyvtárban.
49.
Sokrétű a tudásuk az értékeinkről : Oroszlány és Tata jutott az országos döntőbe / Szalai Nikolett. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 095. sz. (2023. április 25.), p. 1.-2. - ill.
Tartalom: A vármegyei értékekből mérték össze tudásukat : a két kategória győztes csapatai jutottak az országos döntőbe
-Ápr. 24., Tatabánya: 3. Megismerem, megszeretem, megőrzöm című értéktár vetélkedő a JAMVK-ban.
50.
Színes Álmodások / Tari-Székely Karola. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 5. - ill.
-2023.03.07-én nyílt meg Sulyok Teréz Színes álmodások című kiállítása a Tatabányai József Attila Könyvtárban.
51.
Szóltak a versek mindenkinek / S. G. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 087. sz. (2023. április 15.), p. 2.
-Környe, Műv. Ház és Könyvtár: költészet napi megemlékezés.
52.
"Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelen, és munkálkodhass a jövőn." / ifj. Gyüsi László. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 13-15.
-Március 25-én a Péczeli József KEM-i Honismereti Egyesület Esztergomban, a Helischer József Városi Könyvtárban tartotta taggyűlését és Honismeret Nap-i megemlékezését.
53.
Új Forrás ez évi 3. száma a Nyitott rezervátumban / ifj. Gyüsi László. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 3-4. - ill.
-2023. március 21-én mutatták be a tatabányai József Attila Könyvtárban az Új Forrás harmadik lapszámát.
54.
Új könyve mellé derűt is hozott Ördögh Ottó a könyvtárba : a szerző gyermekkorába, a szőnyi nefelecs utcába kalauzolta hallgatóságát / Körtvélyfáy Dina. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 097. sz. (2023. április 27.), p. 4. - ill.
-Ögh Ottó: Szőnyi fuga című könyvének bemutatója a komáromi Jókai Mór Könyvtárban.
55.
Új olvasókat várnak : ingyenes beiratkozási lehetőség a könyvtárba / Szinák Evelyn. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 78. évf. 086. sz. (2023. április 14.), p. 6. - ill.
-Programok és ingyenes beiratkozás a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárba április 14-én, a Könyvtárosok Világnapja alkalmából.
56.
Újranyit a könyvtár : [hír]. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 78. évf. 095. sz. (2023. április 25.), p. 5.
-Április 28-tól a megszokott nyitva tartással működik a Bábolnai Városi Könyvtár.
57.
Ünnepi hétköznapi könyvbemutató / Hámosné Szőke Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 7. - ill.
-Az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár adott otthont 2023. március 16-án Szabó Lászlóné Ünnepi hétköznapi című könyve bemutatójának.
58.
Verset mondhattak, hallhattak, írhattak : vármegyeszerte a magyar költészet napját ünnepelték / Sz. N. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 084. sz. (2023. április 12.), p. 1. , 3. - ill.
Tartalom: Kuglerrel várták az olvasókat
-A JAMVK költészet napi programjai. Cselenyák Imre: Tiszta szívvel c. könyvének bemutatója.
59.
Vezetőségválasztó közgyűlés a Helyismereti Könyvtárosok Szervezetében / ifj. Gyüsi László. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 3. évf. 04. sz. (2023. április), p. 22-23.
-Beszámoló a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének március 6-i tisztújító közgyűléséről.

60.

Zárva tartás. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 086. sz. (2023. április 14.), p. 5.

-Az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár a Könyvtárosok Világnapja alkalmából zárva tart.

-

61.

Zsákbamacska / Dományi Zsuzsanna ; Goldschmidt Éva.

- In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 04. sz. (2023. április), p. 16-17. - ill.

-A tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Zsákbamacska című gyermekrajz-pályázatának eredményhirdetéséről.